

Nemci priznavajo odpor Rusov - Vlada pozorna na Tokio

Poročajo tudi o ruskih protinapadih

Iz poročila nazivje se sklepa, da je morala njih armada zažeti na vzhodu na pravo steno. — Ugibanja, ali, in kdaj, bo mogla Anglija izvesti napad.

London, Anglija. — Angleško ljudstvo je mnenja, da ima zdaj nov povod za upanje, da bodo ruske armadne sile vzdržale nazijski naval, ko je to sredo nazijsko vrhovno poveljstvo v svojem poročilu samo priznalo, da se Rusi ne samo trdovratno upirajo, marveč, da celo sami izvajajo protinapade.

Dasi pri tem nazijsko poročilo dostavlja, da so ti protinapadi povsod odbiti s težkimi izgubami za Ruse, se vendar med vrsticami lahko čita velika značilnost, ki jo vsebuje to priznanje. V prejšnjih slučajih "Blitzkriega" na zapadu in na jugu, ni bilo o kakih protinapadih niti govora, vsaj ne v nazijskih vesteh in najbrž tudi ne v resnici; prejšnja poročila so govorila le o prodoranju in napredovanju nemške armade. Da se torej "upajo" Rusi prevreči to nazijsko tradicijo, je za Angleže vse-kakor veselo znamenje, kajti upanje jim vzbujajo, da bo vojna vihra ostala na vzhodu in se ne bo zopet obrnila proti njim.

Se bolj značilno pa je to nazijsko priznanje, ako se ga primerja s prejšnjimi nemškimi poročili; ta so bila namreč polna trditve, da je ruska armada definitivno "v razpadu," in že pred dvema tednoma se je povdarjalo, da je ruski odpor, "kakor se zdi, zlomljen."

Na podlagi omenjenega poročila se pripisuje tudi večja verjetnost trditvam, ki prihajajo iz Moskve. Kakor je bilo že včeraj poročano, je tamkajšnji list Izvestia objavil, da je ob Dnjepru izvršila sovjetska armada tak silen protinapad, da je vrgla nemške čete 20 milj nazaj. V sredo pa se je k temu dostavljalo, da je nemški umik še znatno večji. Obenem se je ta dan ponovno omenilo, da na drugih delih fronte drži Rusi z vso vztrajnostjo svoje pozicije, ter, da so nemške napadalne čete povsod ali vrgli nazaj, ali pa jih ujeli.

Ob teh poročilih se tukaj čim dalje bolj spravlja v ospredje vprašanje, ali bo mogla Anglija z dejanskim napadom na evropsko celino pomagati Rusiji, da se porazi naziji, in kdaj bo to storila. Splošno se izraža mnenje, da bi bil sedanji čas izvršen za tako podvzetje, češ, da je zdaj glavna udarna moč nemške armade zaposlena na vzhodu in bi bilo, teoretično vsaj, za Angleže razmeroma lahko opravilo na zapadu. Ni pa verjetno, da bi do tega prišlo v do-glednem času, kajti pred Anglijo stoji ista ovira, ki je prej onemogočala nazijem napad

ALI SE BO "INTERNACIONALNA" PELA V ANGLIJI?

London, Anglija. — Točasno je dosti prerokanja, in še celo med visokimi glavami, o tem, ali naj se dovoli peti na britanskih radio postajah sovjetsko himno "Internacionalno." Vsako nedeljo večer se namreč oddaja neki program, pri katerem se pojejo himne vseh držav, ki so zaveznice Anglije. V ta program bi brez dvoma morala biti uvrščena tudi sovjetska himna. Ko je Rusija angleška zaveznica. Razumljivo pa je, v kakih zadregah se zdaj angleški konservativci, ko bi se na eni strani ne zamerili radi Rusiji, na drugi pa je za nje naravnost nezasišano, da bi se v kapitalistični Angliji pela ta radikalna pesem. Kakor se čuje, se nameravajo iz zagate rešiti na ta način, da bodo odpravili omenjeni program, ali pa ga preuredili tako, da se bodo na njem pele kake narodne pesmi zavezniških držav in ne njih himne.

VISOK BONUS ZA PLOVBO NA RUSKO

Seattle, Wash. — Kakor poročajo uradniki unije pomorščakov, spadajoče pod del. federacijo, je neka parobrodna družba ponudila izredno visok bonus tistim mornarjem, ki se priklasio za delo na ladjah, ki plujejo v kako rusko pristanišče, namreč celih \$500. Povrh tega dobe tudi običajni bonus, ki je določen za plovbo proti Orientu. Za to visoko odškodnino se navajata dva vzroka: Prvi je ta, ko se trdi, da se je z ameriški mornarji zadnje mesece slabo ravnavo v ruskih pristaniščih. Za drugi vzrok pa se omenja, da se politični položaj v Rusiji lahko tako hitro izpremeni, da utegne biti Rusija v vojni z Ameriko, predno prispe ladja tja.

RADIO POROČILA DIREKTNO IZ RIMA USTAVLJENA

New York, N. Y. — Columbia radioodajni sistem je zadnji turek objavil, da bo prenehala s svojimi radio poročili, ki so bili oddajani direktno iz Rima. Vzrok za to je, pravi, v ostri cenzuri. Kakor se trdi, je

Washington zasleduje dogodke na Japonskem

Ameriška vlada sumi, da se Japonska pripravlja nekje za novo invazijo, in v tem slučaju bo Washington energično nastopil. — Japonska vlada resignirala.

KRIŽEM SVETA

Berlin, Nemčija. — Ob lasti so uvedle novo omejitve za uživanje krompirja in ga sme v naprej dobiti vsaka oseba le po tri in pol funta na teden. Krompir je v Nemčiji glavno živilo in se zato omejitve glede njega ostro občutijo.

Rim, Italija. — S posebnim vlakom so se odpeljali od tukaj zadnji turek konzularni štabi Zed. držav v Italiji in na Grškem. Konzularno osebje je moralo oditi domov v Ameriko na "prošnjo" italijanske vlade, in sicer zato, ker je Amerika izgnala nemške konzule.

Mexico City, Mehika. — Zed. države so sklenile sporazum z Mehiko, da bodo od nje kupovale v prihodnjih 18. mesecih vse njeno prejšnje blago, ki se potrebuje pri izdelavi vojnega materiala. Mehika se je obenem obvezala, da bo to blago prodajala samo Zed. državam in drugim deželam zapadne poloble.

PRESEDNIK PRIPOROČA POLETNI ČAS

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je poslal zadnji turek kongresu predlog, naj mu ta izreče poverilo, da lahko uvede poletni čas v takih krajih, kjer bi bil po njegovi uvidenosti na mestu. V kongresu je bil že prej stavljen neki predlog, po katerem bi se uvedel poletni čas splošno za celo deželo, toda po predsednikovem mnenju bi ta zakon ne bil umesten.

italijanska vlada sploh prepovedala ameriškim poročevalcem, oddajati taka poročila, ki jih ni prej odobril Berlin in jih objavila ne mška časopisna agencija.

Iz stare domovine

Lepo kulturno delo po vaseh brežiškega okraja, kjer so imeli lansko leto skoro tri sto prireditvev. — Zaradi šale bi skoro prišel v zapor. — Še druge vesti iz starega kraja.

Eno leto kulturnih prireditvev Brežice. — Prireditvev in uprizoritev smo imeli v preteklem letu 277 v vsem okraju.

Od teh je bilo 61 iger in sicer 22 iger zabavnega in 11 religioznega značaja, 5 ljudskih iger, 11 sodobnih, 11 mladinskih in dve klasični igri. Pevci in glasbeniki so nastopili osemkrat, predavanj je bilo 14, teledvadnih akademij 6, nekaj družabnih večerov in čajank. V Brežicah smo vrteli 18 različnih filmov, v Rajhenburgu 47, v Sokolskem kinu v Senni- ci pa 46. Od skupnih 141 filmov je občinstvo gledalo 97 filmov nemškega izvora, 23 angleškega, 17 francoskega, 2 italijanskega in 2 filma češkega izvora. Iz gornjega je razvidno, da smo gledatec nudili največ nemških filmov, namesto da bi si preskrbeli čim več filmskih trakov s dozvo- nejšega slovenskega severa. Ljudstvu bi bilo treba prikazati več potopisnih, zgodovinskih in poučnih filmov — te- daj šele bi film služil pravemu namenu. — Naša inteligenca ima vse premalo stika z vasjo, saj se je največ predavanj vršilo v mestu. Ne smemo pa pozabiti na cne idealne ljudi, ki so mnogo časa izgubili s pripravami za prireditve in predavanj in ki niso zahtevali za trud nikakega plačila ter so s svojim požrtvovalnim delom širili med našim ljudstvom kulturno in prosvetno mislijo.

Usodna šala. — Nekega dne je na cesti blizu Dolenje vasi pri Artičah zgor- el osební avto, last 27 letne- ga avtoizvoščka Stanka Zerj- va. Avto je bil pri Vzajemni zavarovalnici zavarovan za 20.000 din. Zerjav je prejel 14.500 din zavarovalnine. Ko se je Zerjav nekoč pozneje razgovarjal z nekim šoferjem, mu je v šali dejal, da je sam zažgal svoj avto in da je po- tem prejel zavarovalnino. Ne- kaj mesecev zatem se je Zer- jav sprl z omenjenim šofer- jem, nakar ga je šofer nazna- nil zaradi požiga. Zerjav se je moral v turek zagovarjati pred malim senatom okrožnega so- dišča v Celju. Obtoženec, ki ga je zastopal odvetnik dr. Zdošek iz Brežic, je odločno zanikal krivdo in je izjavil, da se je samo šalil, ko je dejal šoferju, da je zažgal svoj avto. Tudi priče so Zerjava razhre- menjevale. Sodišče je Zerjava oprostilo.

Gorelo je. — Posestniku Matiji Herganu v Šikolah je popolnoma zgore- la domačija. Ogenj se je raz- širil tudi na sosedno domačijo posestnice Terezije Artnjak, kateri je uničil pol hiše. Skup- na škoda je precej visoka, okoli 100.000 dinarjev. Sumi- jo, da gre tu za požig in so ne-

ke sumljivo osebo kmalu pri- jeli.

Smrtna kosa. — V ormoški bolnici je umrl Martin Zorko, elektromonter mestnih podjetij v Mariboru.

— V Arji vasi pri Petrovčah je umrla Marija Žužej, po do- mače Slajnarjeva mati, sopro- ga splošno spoštovanega in priljubljenega posestnika in cerkvenega ključarja ter ve- lika dobrotnica, stara komaj 66 let.

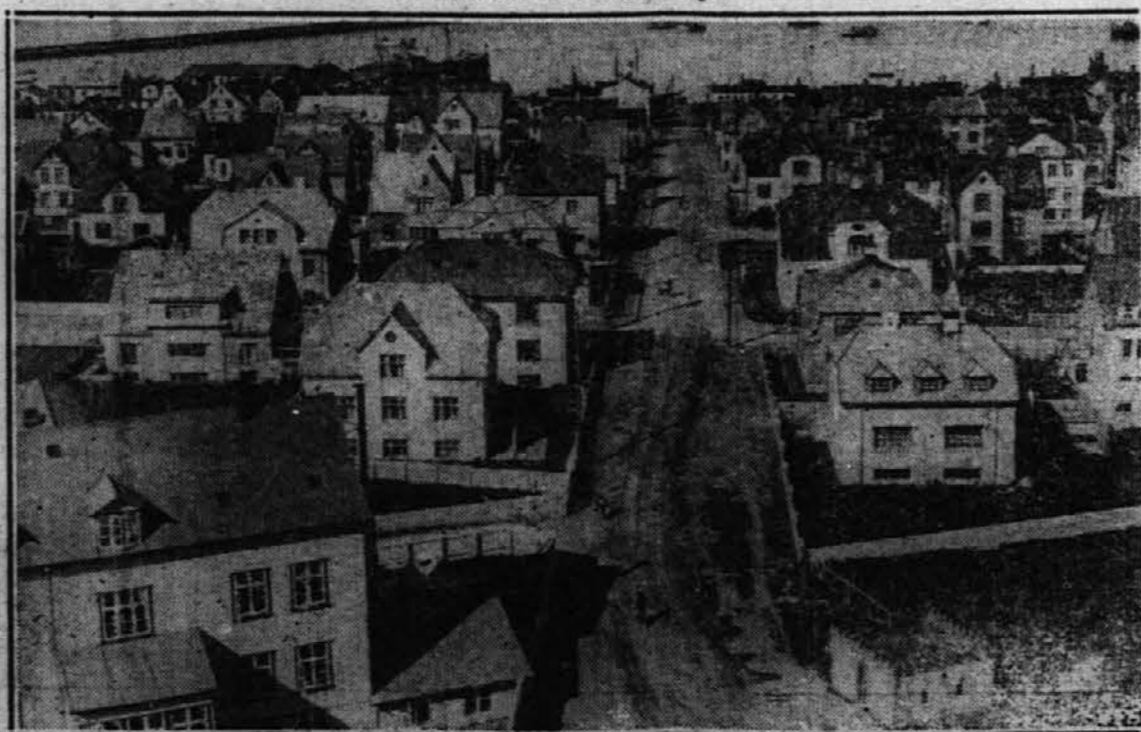
443 deklet je šlo v Nemčijo na delo. — Kakor se poroča preko Ma- rribora, je šlo komaj nekaj ted- nov pred vdorom nemških čet v Jugoslavijo, iz Stajerske, ozi- roma največ iz Prekmurja, 443 deklet v Nemčijo. Reklo se jim je tedaj, da bodo služile kot gospodinjice, slukkinje in delavke v različnih nemških kra- jih in mestih. Z njimi je odšlo tudi kakih sto moških sezonskih delavcev.

Dolenjski vinogradnik umrl. — V bolnišnici usmiljenih bra- tov v Kandiji pri Novem me- stu je nedavno umrl po kratki bolezní 80 letni posestnik Mar- tin Colarič, doma od Sv. Križa pri Kostanjevici. Ugledni mož je že pred leti po vseh krajih na Dolenjskem slovel kot iz- vršten vinogradnik in gospo- dar.

Obsojena brata. — Pred senatom okrožnega so- dišča v Celju sta bila obsojena 24 letni posestnikov sin Ivan Dedič in njegov 22 letni brat Jože, oba zaradi tatvin. Ivan je bil obsojen na štiri mesece, drugi pa na osem mesecev za- pora, ker je sodišče moralo upoštevati pri sodbi številne tatvine, ki jih je izvršil.

Velik požar. — V tovarni olja "Olex" v Sv. Klari pri Zagrebu je izbruh- nil velik požar, ki je napravil do 200.000 dinarjev škode. Radi visoke temperature se je olje v rezervoarju vnelo. Kma- lu nato se je vnelo tudi skladišče bencina, ki je bilo zraven rezervoarja. Sodi, ki so bili napolnjeni z nafto, so v veliki vročini eksplodirali. Ves trud gasilcev, da bi požar ustavili, je bil brez uspeha. Šele po dol- gih naporih se jim je končno posrečilo, da so ogenj omejili. Zaprli so namreč pipo, iz ka- tere je teklo olje in tako do- bivalo vedno novega netiva.

Novo delo kiparja. — Kipar Sojč, je v Mariboru izdeloval in razstavil svoje naj- novejše delo, oltar srca Jezu- sovega za župnijsko cerkev v Smartnem ob Paki. Oltar je iz- virna in zelo posrečena kombi- nacija orehovega lesa s pozla- čenimi okraski.

Pogled na mesto Reykjavik, prestolico otoka Islandije, kjer so se pred kratkim izkrcale ameriške čete, da vzamejo otok pod svoje pokroviteljstvo. Okupacija se je izvršila v sporazumu z islandsko vlado.

PRESTOLICA ISLANDIJE

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891. The first and the oldest Slovene newspaper in America. Established 1891.

Izbaha vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in danov po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Indaja in tiskar: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5344. Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5344.

Subscription rates: Za celo leto \$5.00, Za pol leta \$2.50, Za četrt leta \$1.50. Subscriptions: For one year \$5.00, For half a year \$2.50, For three months \$1.50.

Engaged as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nemci plačujejo visoko ceno

Računajoč na nemško točnost in sposobnost so pretni krogi in to strokovnjaški krogi napovedovali ves drugačnejši razvoj borbe med naziji in Sovjetsko Rusijo. Vsa napovedovanja in ugibanja so kajpada bazirala na tem, ker razni vojaški diplomatski in politični preroki niso poznali lastnosti ruske vojske. Zato so bile napovedi, da Rusi ne bodo vzdržali pred nemškim napadom. Lahko se še to uresniči, vendar poteki in razvoji dosedanje borbe med Nemci in Rusi kažejo, da se je nemški udar na Rusijo klaverno obnesel in ni dosegel tistega učinkovitega namena, kakor ga je dosegel pred letom udar na Francijo in potem še na druge razne države.

Kdor je opazoval nemške napade na Francijo, Jugoslavijo in še preje na Poljsko, je lahko videl, da so Nemci za vsak napad najprvo pripravili točne načrte za uničenje sovražnega letalstva. Na to točko so koncentrirali vse svoje sile, dobro vedo, da če sovražniku razbijejo in uničijo letalstvo, so takoj sami gospodarji nad vsem prometom in sovravnim zaledju, nad vsem njegovim gibanjem in imajo sovražnika takoj v svojih kleščah. Zato so vsepovsod Nemci najprvo z vso silo udarili na zrakoplovne postaje in povsod v par dneh skušali paralizirati letalsko službo sovražnika. Potem so imeli za vsak naskok kar že za tedne naprej pripravljene propagande, ki so jo čitali po nemških radio postajah, kako prodirajo Nemci in zmagojujejo vsepovsod. In res, ko so enkrat Nemci uničili sovražniku letalstvo, potem je res ves vojni proces šel točno po določenem načrtu. Tako je bilo pri vseh napadih doslej.

V Rusiji so Nemci skušali doseči isto. Še preje, ko je bila objavljena vojna napoved so nemški bombniki že pluli in metal bombe na ruska letalska postajališča, misleč v nekaj urah zadati smrtonosni udarec ruskemu letalstvu. Imeli so par dni uspehe. Toda Rusija je ali prevelika in preobsežna, ali pa je Nemce onemogočilo to, da je ruska fronta silno dolga in da so Rusi imeli preveč obsežno raztresene svoje zrakoplovne flote in da ni bilo človeško mogoče tudi Nemcem ne vse rusko letalstvo na hitro uničiti. Ta načrt ni dosegel svojega namena.

Istotako niso uspeli proti Rusom nemške takozvane "panzer divisions" — hitro prodirajoče motorizirane obkoljevalne divizije. Tudi te niso uspeli, kakor so n. pr. v Franciji in drugje. Najbrž, ker Rusija je preprostorna dežela, kjer prostora ne zmanjka.

Vse to je ustvarilo zastoj v nemškem napadu in Nemci so sami presenečeni nad neuspehom in zdaj hite na druge načine doseči svoj namen. Zgleda pa, da je že prepozno. Baje blizu milijona je ubitih in ranjenih in to najboljših vojakov, ki so imeli bogate skušnje iz francoskih in drugih bojšč. Porabili so silne množice municije, olja, gasolina. Visoko ceno so plačali, namena pa ne dosegli. Nemci so mislili, da bodo z bliskovito naglico v dobrih treh tednih že v Moskvi diktirali mir. To se jim ni posrečilo in je sploh vprašanje, če se jim kedaj bo.

Ta nemški neuspeh na vzhodni fronti proti Rusom pa postavlja zdaj Nemčijo v prav neprijetni položaj. Postavlja jo med dve fronti, na vzhodu proti dolgi in močni ruski fronti, kjer stoji zdaj vse drugače opremljen in zmogel sovražnik, kakor je stal v zadnji svetovni vojni. Na zapadu pa je še vedno neporažena Anglija z svojo mornarico in blokado in z vedno naraščajočo zračno silo. V takem položaju so zdaj Nemci. Zgleda, da končno se je le stvoril obroč okrog Nemčije. Lahko bo Nemčija napadala še marsikje, ampak odločilnih zmag nad glavnimi sovražniki bo pa težko dosegla, zlasti še sedaj, ko se tudi Amerika bolj in bolj pripravlja, da poseže v spor in pospeši konec blazne uničevalne vojne, ki so jo Nemci začeli.

Podoba je, da ruski odpor v tem spopadu je odločil usodo Nemčiji v tej vojni. Lahko bodo še Nemci dosegli tu in tam nad Rusi večje zmage. Ampak popolnoma ugonobili jih pa ne bodo, ker se jim ni posrečilo ugonobiti jih na hitro roko, kakor so to dosegli pri Francozih. Ako se nemško-ruska vojna le zavleče tja do sredi septembra, potem bodo Nemci v past, ki je bo za nje pripravila znana ruska zima, ki traja skoro devet mesecev v letu. Med-

tem se bodo pripravili še v Angliji in Ameriki in Nemčija bo obsojena na izčrpanje in temu mora slediti gotov poraz.

Le čudež in pa posebna iznajdljivost more položaj še spremeniti v prilog Nemčije, kar se pa najbrže ne bo zgodilo in to najbrže Nemci že sami čutijo. Naval na Rusijo je začetek Hitlerjevega konca.

ŠESTINOSEMDESETLETNICA SLOVENSKEGA PIONIRJA

Joliet, Ill.

V petek 18. julija slavi naš joljetski starosta rojak Mr. Marko Bluth 86 letnico svojega življenja, kar je vsekako že lepa starost za slovenskega naseljenca v Ameriki, ki jim je po večini usojeno le težko delo vse življenje. Mr. Bluth je prišel v Ameriko iz svoje rojstne vasi Rosalnice pri Metliki že leta 1884. Najprej se je ustabil v Buffalo, N. Y., odkoder je čez kakega pol leta odšel v državo Iowa, kjer je v Lyons in Clinton delal na žagah vse do leta 1885, nakar se je odpravil v Minnesota in bival v mestu Tower deset let ter potem zopet kakih deset let v Ely, od tam pa na farme v Hispania, Michigan, kjer je zopet bil nekako deset let. V Joliet je prišel leta 1919 in od tedaj je vedno tukaj. Ves čas priden, delaven faran, ves vnet za naše katoliške liste, katerim je bil zastopnik več let, vse do zadnjega, dokler mu niso noge odpovedale težavne službe, kar res ni čudno, pri tako visokih letih. Ob njegovi šestinosemdesetletnici mu prijatelji čestitajo in mu iz srca zakličejo: Bog ga živi in ohrani pri zdravju in moči do skrajnih mej človeškega življenja!

V POMOČ PRIZADETIM V DOMOVINI

Cleveland, O.

(Poroka Johanna Mervar) Ze delj časa se razvija po slovenskih naselbinah po celi deželi akcija za pomoč bednim rojakom v domovini. Slovenska sekcija Jugoslovanskega pomožnega odbora je dobila od ameriške vlade v Washingtonu postavno poslovnico. Prva seje slovenske sekcije je bila sklicana po Johnu Gorniku, glavnemu tajniku SDZ in Janku N. Rogel, glavnemu predsedniku ABZ. Sestanek se je vršil v glavnem uradu SDZ dne 3. julija ob pol osmi uri zvečer. Na sejo so bili vabljeni vsi glavni uradniki bratskih podpornih organizacij, stanujoči v Clevelandu, kakor tudi uradniki lokalnih časopisov ter uredniki glasil. Tej seji je predsedoval John Gornik. Izvolil se je lokalni odbor slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora, ki je sledeči: Predsednik John Gornik, SDZ; podpredsednika Johanna Mervar, ZSZ; drugi podpredsednik Math Petrovich, SNPJ.; tajnik John Pezdirtz, KSKJ.; blagajničarka Mrs. Frances Rupert, SZS.; zapisnikar Watro Grill, SSPZ.; nadzorni odbor pa Janko N. Rogel, ABZ., Josephine Zakrajšek, PS. in Charles Benvol, SMZ.

ZVEZIN DAN V LEMONTU 20. JULIJA

Joliet, Ill.

Prihodno nedeljo dne 20. julija bo Slovenska ženska zveza obhajala zopet Zvezin dan pri Mariji Pomagaj v Lemontu. Na ta dan so vabljene vse članice vseh podružnic naše organizacije, kakor tudi vse njih družine in vsi prijatelji ter rojaki, da pohitimo k Mariji Pomagaj in se k njej zatečemo v naših težavah, obenem pa tudi, da se ji zahvalimo, da smo oti onega gorja, ki ga morajo prestatjati naši dragi onkraj morja. Ta pomenljivi dan obhaja Zveza že drugi in upam, da bo tudi letos z istim uspehom, kakor je bil lansko leto ker se podružnice št. 2 in št. 20 zelo trudijo da zadovoljijo vse romarje, kateri se bodo odzvali na ta dan. Ta dan bo velikega pomena za našo organizacijo, kajti poleg omenjenega Zvezinega dne bomo obhajali tudi 15 letnico ustanovitve, radi tega je važno, da vsaka članica, katera le more pohiti na ta dan k Mariji Pomagaj na ameriško Brezje. Do danes sem prejela že lepo število naznanil, ki sporočajo, da pridejo na Zvezin dan. Toda, pred koncem tega tedna upam, da se odzovejo še tisti, ki do danes še niso bili na jasnem, ako jih ne bo kako važno opravilo zadrževalo doma. Vsak rojak in rojakinja, naj si vsaj en dan v letu obdrži za poseben dan, za romanje k Mariji Pomagaj v Lemont.

POKROK V LORAINU

Cleveland, O.

Mr. Frank Dougan, sni slovenski staršev, z nevesto Miss Helen Denyan, ki je druge narodnosti. — Obilo sreče novemu paru!

SMRTNA KOSA

Cleveland, O. — Tukaj je nagle smrti umrl rojak Joseph Fleršič, v starosti 56 let, iz E. 67th Street. Doma je bil iz Cerknice na Notranjskem in je bival tukaj 38 let. Zapušča ženo, tri sine, eno hčer, dva brata v Pennsylvaniji in enega brata v Kanadi. V starem kraju pa sestro in sorodnike.

ZBOLELA JE

Pueblo, Colo. — Bolna je Miss Agnes Roitz, sestra našega g. župnika. Ze dolgo časa čuti bolečine v nogah. Zelimo ji, da bo že zopet mogla delati, ker ima mater, ki so stari že 76 let in težko delajo. — J. M.

VESTI IZ CLEVELANDA

Cleveland, O. — Mrs. Rose iz Bonna Ave. je oni dan padla po stopnicah tako nesrečno, da si je zlomila roko. Nahaja se doma pod zdravniško oskrbo. — K vojakom je odšel te dni za eno leto William Glavan iz East 140th St. — Vile vojenice so obiskale družino Mr. in Mrs. Albert Gerinek iz Brentwood Rd. Cleveland Heights in jim prinesle v dar zalo hčerko prvorojenko. Dekliško ime srečne matere je bilo Mary Petrinčić. — Na vojaškem dopustu se je nahajal Joe Šepetauc iz taborišča Shelby, Mass. Ustavil se je pri svoji teti Mrs. Andy Gregore in pri Mr. in Mrs. John Lupšina.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvi in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

rojakinja, naj si vsaj en dan v letu obdrži za poseben dan, za romanje k Mariji Pomagaj v Lemont.

Zbirali se bomo zjutraj po novem času ob 10 uri pred novim samostanom, odkoder se prične procesija proti groti. Vsaka podružnica naj se ob tem času drži skupaj, da vidimo, koliko odziva je bilo iz naslbine. — Lepo bi bilo, če bi vsaka podružnica imela svoje napise, da bi se bolj jasno videlo, odkod so prišle. — Ob 11:00 uri zjutraj se prične sv. maša ob 10 uri pred novim samostanom, odkoder se prične procesija proti groti. Vsaka podružnica naj se ob tem času drži skupaj, da vidimo, koliko odziva je bilo iz naslbine. — Lepo bi bilo, če bi vsaka podružnica imela svoje napise, da bi se bolj jasno videlo, odkod so prišle. — Ob 11:00 uri zjutraj se prične sv. maša ob 10 uri pred novim samostanom, odkoder se prične procesija proti groti.

TO IN ONO

PRITLIKAVCA IN SINELIKAN

V Madridu živi že dalj časa družina pritikavec, ki nastopa v nekem cirkusu. Mož je visok 78, žena 76 cm, narava pa si je dovolila šalo, da je jima dala sina velikana, ki je, čeprav šele 15 let star, že 2 m visok! Sprva nikakor ni kazalo, da se bo tako razvil, toda v svojem 10. letu je začel silovito rasti in bo rasel po mnenju zdravnikov še dalje, saj še davno ni dosegel let, ko se človeška rast konča.

MLEKAR IN VOLK

Neprijetne posledice se obetajo ljudem, ki so obduovalji volka in tudi nekega mlekarka, ki je tega volka ubil. Mlekar Janko Djončič je ubil velikega volka, ko ga je ta napadel in mu obriznil konja, s katerim je vozil v Beogradu mleko. Mlekar je volka potem naložil na svoj voziček in ga razkazoval radovednejem po mestu, obenem pa razdeljeval mleko. Nazadnje pa mu je nekdo svetoval, naj nese volka pregledat na veterinarski zavod. Tam so ugotovili, da je bil volk stekel. V časopisih je izšel poziv na vse tiste, ki so volka prijemali in gladili, naj se javijo higienskemu zavodu, ker utegne sicer postati zanje usodno dotikanje stekle živali.

KADETINJE PO DR. ST. 20, SZZ V NOVIH UNIFORMAH NA ZVEZIN DAN

Joliet, Ill.

Končno se bo dolgo negovalna želja kadetinj podružnice št. 20, SZZ v Jolietu uresničila, ko bodo nastopile v novih uniformah v procesiji in potem med programom na Zvezin dan. Obleke so krasne in bodo prav gotovo vzbudile mnogo zanimanja med romarji. Saj bodo prvi nastopile v čast božjo na ameriških Brezjah, kar bo gotovo povečalo slavnost tega dne.

SPOROČAM TUDI, DA BODO BUSI STALI PRED FARNO DVORANO SV. JOZEFA NA NORTH CHICAGO STR. OB DEVETI (9:00) URI ZJUTRAJ, ZA VSE ONE, KATERI SE NAMERAVAJEJO V LEMONT PELJATI Z BUSOM.

Busi bodo odpeljali točno ob 9:00 uri, potem ob 9:15 in ob 9:30. Za vsak slučaj, če bo več ljudi in bi busov primanjkovalo, se jih še naroči, da se s tem ustreže tudi vsem lokalnim romarjem. — Busi se bodo ustavili na vogalu King's Drug Store na North Broad-

NEVARNO ZAKLONIŠČE (246) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

TERRIFIED BY THE RAGING STORM TOMMY WAS ABOUT TO GIVE UP AND RESIGN HIMSELF TO DEATH.

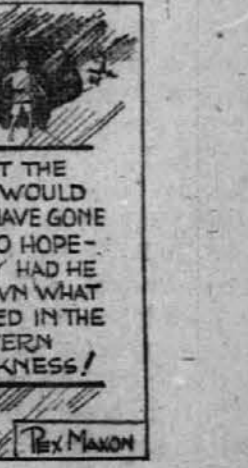
THEN SUDDENLY A VISION CAME TO HIS MIND... A VISION OF THE MIGHTY TARZAN POINTING A FINGER OF SCORN AT HIS COWARDICE

TOMMY CLENCHED HIS FISTS AND GRITTED HIS TEETH. INSTEAD OF STAGGERING BLINDLY THROUGH THE STORM, HE LOOKED ABOUT HIM.

THROUGH A BLUR OF DRIVING RAIN HE SAW A CAVE. THERE AT LEAST WAS SHELTER.

BUT THE BOY WOULD NOT HAVE GONE IN SO HOPEFULLY HAD HE KNOWN WHAT LURKED IN THE CAVERN DARKNESS! REX MAXON

Naenkrat se mu je zdelo da vidi prikazen. Pred njim je naenkrat stal močni Tarzan in kazal s prstom nanj. Tommy je stisnil pesti in zobe. Namesto omahujoč v viharju, se je oziral za njim. Skozi gosto padajoči dež je komaj opazil votlino. Tukaj je vsaj bilo zavetje. — Toda deček ne bi šel s takim upanjem notri, če bi vedel, kaj je notri.

Družba sv. Družine
(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois
Severno Amerike. 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: George Stonich, 429 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Frank Tushek, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedie, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepec, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Matthew Kebe, 223 - 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:
Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1025 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Mary Kovacich, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Denia, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Martin Dragovan, ml.

URADNO GLASILO:
"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1941 je DSD. izplačala svojim članom in članicam ter njih dedičem raznih posmrtnih, pokojnin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrta milijona dolarjev.

Društvo za DSD. se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (cami) za odrasli oddelke. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 55 let. V mladinski oddelki pa od rojstva do 16 let.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD. svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in pokojnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD. je 111.90% solventna, potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD. priporoča, da pristopijo v njeno društvo.

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

IZ URADA GL. TAJNIKA D. S. D.

Članstvu v naznanilo:

S tem se službeno naznani, da se bo revizija knjig tajnika in blagajnika, in pol-letna seja glavnega zborovanja, vršila v ponedeljek dne 28. julija 1941. Torej, ako ima kateri kakšna priporočila, navodila ali pa pritožbe, se prosi, da se iste pošljejo na glavni urad vsaj do dne 26. julija.

Za D. S. D. FRANK J. WEDIC, gl. tajnik.

- IMENIK**
in naslovi krajevnih društev Družbe sv. Družine.
- Št. 1. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill. — Predsednik Joseph Buchar, 354 Ottawa Street; tajnik John Barbic, 1105 Vine St.; blagajnik Joseph Russ 819 Elizabeth Street. Vsi v Joliet, Ill. — Seja se vrši vsako četrto nedeljo v stari soli sv. Jožefa.
 - Št. 2. Društvo sv. Družine, Mount Olive, Ill. — Predsednik Mike Goldschich, tajnik in blagajnik Sam Goldschich, P. O. Box 656. Vsi v Mount Olive, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.
 - Št. 3. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill. — Preds. Anton Strukel, 1101 - 5th St.; tajnik in blagajnik John Prazen, 1303 Third St. Vsi v La Salle, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu, v šolski dvorani sv. Roka, ob 1. uri popoldne.
 - Št. 4. Društvo sv. Družine, Bradley, Ill. — Predsednik George Krall, P.O. Box 462, tajnik John Zajc, P. O. Box 55, blagajnica Anna Jamnick, Box 368. Vsi v Bradley, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.
 - Št. 5. Društvo sv. Družine, Ottawa, Ill. — Tajnik Frank Less, 1206 Chestnut Street. Vsi v Ottawa, Illinois. — Seja se vrši vsako sredo po tretji nedelji v mesecu v prostorih sobr. Frank Less ob pol 8. uri zvečer.
 - Št. 6. Društvo sv. Družine, Waukegan, Ill. — Predsednik Anton Marincic, North Chicago, Ill.; tajnik in blagajnik Joseph L. Drasler ml., 1025 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. Seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu ob pol osmi uri do preklica v novi šolski dvorani na Tenth St.
 - Št. 7. Društvo sv. Družine, Rockdale, Ill. — Preds. Martin Zagar, 600 Moen Ave., tajnik in blagajnik Michael Smajd, 724 Meadow Ave., Rockdale, Ill. Vsi v Rockdale, Ill. Seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani.
 - Št. 8. Društvo sv. Družine, South Chicago, Ill. — Tajnik Anthony Morz 9640 Avenue "L". Vsi v South Chicago, Ill. Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu.
 - Št. 9. Društvo sv. Družine, Pittsburgh, Pa. — Predsednik Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.; tajnik George Weselich, 5222 Keystone St.; blagajnik Joseph L. Bahorich, 5314 Duncan St., Pittsburgh, Pa. — Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne v Slov. Domu, 57. cesta.
 - Št. 10. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill. — Predsednica Anna Jerisija, 658 N. Broadway St.; tajnica Julia Camp, 405 Indiana Street; blagajničarka Jennie Krall, 1265 N. Hickory St. Vse v Joliet, Ill. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 2. uri popoldne v dvorani stare šole sv. Jožefa.
 - Št. 11. Društvo sv. Družine, Chicago, Ill. — Preds. Andrew Glavach, 1784 W. 21st St.; tajnik John Denia, 2730 Arthington St.; blagajnik Joseph C. Foy, 1823 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. — Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Stefana, vogal So. Lincoln St. Štev. 14. Društvo sv. Lovrenca, East Pittsburgh, Pa. — Predsednik Peter Malek, 200 Pitt St.; tajnik Nickolas Pavlakovich, 1513 Brinton Ave., No. Braddock, Pa.; blagajnik Alfred Kelly 200 Pitt St. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Croatian American Citizen Club, Braddock Ave., E. Pittsburgh, Pa.
 - Št. 12. Društvo sv. Terezije, Chicago, Ill. — Predsednica Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Avenue, tajnica Mary Kovacic, 2294 Blue Island Ave.; blagajnica Theresa Pintar, 1930 W. 22nd Str. Vse v Chicago, Ill. — Seja se vrši vsako četrto ponedeljek v mesecu, v cerkveni dvorani sv. Stefana.
 - Št. 13. Društvo sv. Terezije, Ottawa, Ill. — Mrs. Katerina Bajuk, preds., 28 La Fayette Street, tajnica Mary Skoflanc, 1014 Walnut Street, blagajničarka Katherine Danyun, 1011 Pine Street. — Vse v Ottawa, Ill. Seja se vrši vsako tretjo nedeljo v dvorani Math Bayuka.
 - Št. 14. Društvo sv. Družine, Springfield, Ill. — Predsednik Matt Barborich, 1504 So. 15th St.; tajnica in blagajničarka Agnes Barborich, 1504 So. 15th St. Vsi v Springfield, Ill. Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu, v Slovenski dvorani. 15th in Laure St.
 - Št. 15. Društvo sv. Roka, Butte, Montana. — Preds. Stanley Cudic, 111 E. Wollman St.; tajnik in blagajnik Marko Gornik, 1003 E. Galena St. Vsi v Butte, Mont. — Seja se vrši vsako 3. nedeljo v mesecu, v prostorih sobrata John Benich, 216 N. Arizona Ave. — No. 20 Lodge St. Peter, Phil. Pa. — Pres. and Sec'y. Emilio Guariglia, 1330 Moore St., treasurer Antonio Herichetti, 2956 Salmon St., all of Phil. — Lodge meets every third Sunday of the month at 2 P. M. at 1217 So. Broad St.
 - Št. 16. Društvo St. Bernard, Joliet, Ill. — President Emery Subar, 540 N. Bluff St.; Secretary Ralph Wedic, 342 Ruby St.; Treasurer, Frank Ivnik, 1109 Elizabeth St. — Lodge meets every third Sunday at Slovenia Hall, 803 N. Chicago St.
 - Št. 17. Društvo, Chicago, Ill. — President, Cecelia Lamb, 847 Lakeside Place; Secretary and Treasurer, Anthony J. Novotny, 3230 Fullerton Ave. Lodge meets every second Sunday of the month at Eghipta Social Center, 635 So. Ashland Blvd., Chicago.
 - Št. 18. Društvo sv. Mihaela, Joliet, Ill. — Predsednik Martin R. Dragovan, 1507 Clement St.; tajnik in blagajnik John Russ, 922 Summit Street. Seja se vrši vsako tretjo soboto v mesecu ob prvi drugi uri pop. v dvorani sv. Jožefa.

Pred kratkim je bila izročena ameriškim zračnim silam skupina bojnih aeroplanov, kakoršnega kaže gornja slika. Uporabljali pa se bodo ti aeroplani v prvi vrsti za vežbanje letalcev.

PROSLAVA 25 LETNICE DRUŠTVA SV. DRUŽINE ŠT. 11, DSD.

Pittsburgh, Pa. (Nadaljevanje). — Nato stoloravnatelj predstavi na j-starejšega Slovenca v Pittsburghu, Matijo Vidina. Naš predsednik Pavlakovich je njegov nečak — in ker sobrat Pavlakovich šteje že 73 let, si lahko predstavljate, da je njegov stric dosegel zares visoko starost. Sledilo je dolgotrajno ploskanje. Starček Vidina se je omizju globoko priklonil ter lepo zahvalil, ker so s svojim ploskanjem pokazali, da spoštujejo stare ljudi in tak narod je velikega spoštovanja vreden.

Za tem je stoloravnatelj omenil, da je odbor društva sv. Družine povabil na to svojo slavno prazno bratskih društev in njih uradnikov tudi naše trgovce in obrtnike, s katerimi naše članstvo prihaja v dotiko — vsi so Slovenci ali Hrvati, le oseba, katero nam bo sedaj predstavil, je irskega pokolenja in je predsednik Allegheny Valley Bank. Kakor je nam vsem znano, mi dosedaj še nimamo lastne banke, zato smo pri tej banki še najbolj poznan, pa tudi postreženi. Povem povabi k besedi Mr. Edwarda O'Brien-a, kateri se zahvali povabilu in častita društvo ob njegovi 25 letnici ter na poslovanju v svojem lastnem krogu, pa tudi o poslovanju z banko, v kateri je nastanjen. Izraža se, da ga veseli, ker je njegov prijatelj Father Kebe duhovni vodja organizacije sv. Družine. Potem se izrazi, da ozirajoč se po dvorani, opazi mnogo znanih obrazov ter se vsled tega počuti med nami kot domačega. Povedal je, da so ravno danes njegovi "Hibernians" priredili nekaj sličnega tej naši slavnosti, pa on ni šel med nje, ampak je prišel med nas, zato, ker smo mi z njim. — Stoloravnatelj se Mr. O'Brien-u lepo zahvali, nato predstavlja naše vrle Sentlovenčane iz East Pittsburgha. Prvi je bil pozvan k besedi agilni in za društvo, kakor tudi za DSD neumno delujoči tajnik sobrat Nikolaj Pavlakovich. Omenjeni je v lepih in jedrnatih besedah častital bratskemu društvu sv. Družine št. 11, DSD ob praznovanju 25 letnice obstanka ter želel, da bi to društvo in vsi mi sedaj tukaj zbrani, dočakali še 50 letnice ali zlatega jubileja društva sv. Družine, pa ne s številom članstva kot ga imamo danes, ampak z desetkrat tolikim številom. To je želel obema društvoma, društvu sv. Družine v Pittsburghu in društvu sv. Lovrenca DSD v East Pittsburghu. — Prelepim častitkam in izvrstnemu govoru sobrata Nikola Pavlakovicha, tajnika društva sv. Lovrenca v East Pittsburghu, se stoloravnatelj iskreno zahvaljuje, z željo, da bi se vse to uresničilo, kar je on govoril. — Sledilo je dolgotrajno ploskanje navzočih. — Za njim je nastopil predsednik društva sv. Lovrenca mladi Edward Turkovich, ki se je izrazil, da ne bo mnogo govoril,

RAZNO

MRAVLJE SI GRADE VODNJAKE

Mravlje niso samo pridne, temveč grede tudi zelo globoko. To je odkril argentinski učenjak Marino Blanes, ki se je bavil z vprašanjem, od kod si živalice v suhem letnem času dobivajo vodo. Naključje mu je pomagalo. Blanes si je dal kopati vodnjak. Pri tem je odkril komaj za prst debel rov v zemlji, ki je vodil posevno 20m globoko do talne vode. V tem rovu je od mravelj kar gomazelo. Znanstvenik je odkril tudi vhod v ta rov, in sicer pod nekim mravljiščem. Živali so bile torej "vohalce" vohali in so po svojih gradbenih virih zgradile ogromen predor v zemljo.

ZADNJE URE METAXASOVA ŽIVLJENJA

Kratko pred smrtjo so pozvali k pok. Metaxasu tudi angleškega zdravnika, ki je izvršil transfuzijo krvi. Po tem prenosu se je Metaxas nekaj časa počutil bolje. Kakor se izve, da je imel pokojni predsednik grške vlade infektivno angino. Proti koncu tedna pred smrtjo je bolezen odnehala, potem pa se je zopet nenadoma poslabšala. Zvečer pred smrtjo ob 20. uri je nastopila kriza. Takrat je prispel k Metaxasu atenski nadškof, ki ga je obhajal. Naslednji dan zjutraj je Metaxas umrl.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

ni in mu želi mnogo uspeha. — Za vse te lepe besede se mu stoloravnatelj lepo zahvali, navzoči pa z mogočnim aplavzom odobravajo.

Stoloravnatelj nato omeni, da smo dosedaj slišali še samo eno žensko in sicer Mrs. Gorišek, glavno uradnico, KSKJ ter se mu zdi, da je on neena-kopraven nasproti ženskemu spolu. zato nam predstavi predsednico od podružnice Slov. ženske zveze iz East Pittsburgha, katere je tudi članica društva sv. Lovrenca in DSD. — (Nadaljevanje prihodnjič).

GROBOVE GRE RAZISKOVAT

Slavni raziskovalec Lincoln Ellsworth in njegova žena, s katero namerna odpotovati v južnoameriško državo Peru v vrhu proučevanja krajevskih grobov starodavnega plemena Inkov.

GENERAL SIMOVIČ GOVORI JUGOSLAVIJI PO RADIO IZ LONDONA

Pojasnilo, ki pove, kako so bivše vlade vodile žalostno politiko v prilog osišča.

(Dalje)

"Kaj je v vojaškem oziru pomenil naš oboroženi odpor proti Nemčiji, se še ne more natanko vedeti. Gotovo je to, da je Nemčijo stal tako v blagu kakor v ljudeh več, kakor se to priznava z njene službene strani. Z odpravo znatnega števila letal na našo bojno črto so morali Nemci momentalno oslabiti svoje zračno delovanje na drugih frontah, zlasti pa še v Libiji. Po razporedu čet se kaže, da je Nemčija nameravala osvojiti Turčijo v aprilu in iz nje narediti oporišče za nadaljnji napad, naprej na jugu proti Sueškemu prekopu, a kasneje pa na severu proti Rusiji v smeri preko Kavkaza. V vzporedbi tega poslednjega z velikim frontalnim napadom iz Rumunije in Poljske proti Ukrajini in Srednji Rusiji je moglo to gibanje Nemčije imeti najhujše vojne posledice. Ali vsled dogodkov dne 27. marca, po katerih so imeli Nemci Jugoslavijo za glavno nasprotnico, je Nemčija odložila napad proti Turčiji, Bližnjemu Vzhodu in Rusiji.

"Jugoslavija se je vsekakor v boju proti Nemčiji prepustila največjemu tveganju, ki si ga more kaka država privoščiti. Na kocko je postavila svoj lastni obstanek. Toda Jugoslavija je poleg moralnega udarca, ki ga je zadala prestižu nemških voditeljev, zmešala načrte nemškega generalnega štaba, prisilila ga k izgubi časa, rešila zavezniško Turčijo in Bližnji Vzhod ter onemogočila veliko zajetje Rusije z juga, napad v bok in zaledje Rusije v smeri čez Kavkaz in vzhodno od Kaspiskega morja, primorala ga k temu, da se omeji le na frontalni napad.

"Ozemlje Jugoslavije je danes okupirano od Nemcev, Lahov, Madžarov in Bolgarov in v Berlinu se pripravljajo načrti o njenem končnem razkosanju. Jugoslavija mora po nemškem pojmovanju prestopiti zastražen tega, ker se je v svojem dosedanem sestavu in obsegu pokazala za oviro nemškemu podjarmljevanju Balkana.

"Ista usoda bi zadela Jugosla-

vijo in da se ni uprla dne 27. marca, bi bil njen propad le v tem slučaju sramoten in končen. In ravno iz tega razloga so vsi Jugoslovani tržno prepričani, da mora biti zmaga zapadnih demokracij obenem dan vstajenja njihne svobodne in nerazdeljive države. Da, še več. Ta zmaga bo pomenila tudi svoboda za koroške Slovence, gradiščanske Hrvatke pa Srbe in Hrvate na Madžarskem. Z zmago velikih demokracij bodo pripojeni materi Očetnjavi vsi kraji, kjer živijo Jugoslovani, Istra, Trst, Gorica, Zadar in vsa druga jugoslov. narodna ozemlja.

"Naši sosede so poleg vseh dogovorov o večnem prijateljstvu ki so jih imeli z nami, dovolili našemu sovražniku, da nas je napadel z njih ozemelj. In še več. Bolgarija in Madžarska sta stopili tudi dejansko v delovanje proti nam ter s tem sramotno pogazili dano besedo in podpisani pogodbi. Zverstev, ki so jih počenjale in jih še počenjajo neprestano nad prebivalstvom brez obrambe njune vojske in oblasti, ne bo pozabil srbski narod. Dan kaznovanja ima brezdvomno priti in tedaj gorje ubijalcem!

"Z največjim gnusom odklanjamo vse tiste laži bednih in verolomnih Bolgarov in Madžarov, ki skušajo najti izgovore za svoja potuhnjena postopanja in izdajstvo dane besede in pisanih pogodb o večnem prijateljstvu. Niti bolgarskega, niti madžarskega naroda ne more opravičiti pred zgodovino za to verolomnost nobeno izvajanje in nikakšno izbegavanje odgovornosti. Le če uniči narodna sodba, a to pa brzo, odločna in pravična, še pravočasno to podlo oligarhijo, se bodo dali odkupiti ti težki greh.

(Koniec prihodnjič)

ROJAKI SLOVENC!

KADAR želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerne, delo jamčeno, postržba solidna. Se pripravim!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in za cene. V vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street, JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

ZLATA KNJIGA
ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovenca"

je s stališča slovenske zgodovine in drugače nad vse zanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo naj imela v svoji hiši. Naročite jo, 50c

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikanskega Slovenca" pred desetimi leti, katerih imamo še nekaj na roki, tak dobi obe skupaj, to je Spominsko knjigo od 40 letnice in sedanjo Zlato knjigo, obe za samo 75c

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

PIERRE L' ERMITE:

Ljubezen -- soprog ali Bog?

Iz francoščine z dovoljenjem avtorja.

Zelo mu je bilo všeč, če se je vtapljala v modne kataloge, pomerjala nove obleke, s prijateljicami obletavalala modne veletrgovine. Kajti pri tem je bila "očarujoča".

Ko se je véasih dokaj pozno zvečer vrnila, si jo je posadil nasproti in jo ljubeznivo vpraševal, kaj je delala čez dan. Nato jo je pomirjen obsul s celo vrsto ptičjih in živalskih imen.

"Moja zlata piščanček, moja modra vevečica, moja vila ..."

Ker se je Lucija smejala njegovim norčijam, ji je začel razlagati: "Veš, ves dan sem tičal med dolgočasnimi spisi. Poslušal puste obtožnice, opazoval gole lobanje svečanostnih sodnikov. Mala, sladka, ljubčica ženka pa me poživlja s svojo ljubeznijo, me ovija s svojim kimonom iz kitajske svile ali ..."

"... iz holandskega platna!"

"Pa jih vendar ne izdelujejo iz platna?"

"Ne verujem. Ali te to zanima?"

"Nad vse! Ne moreš si predstaviti, koliko raje poslušam tvoje čebljanje, kot dolgozevenje čednega državnega pravdnika."

"Torej me vendar ljubiš?"

"Ne le ljubim, celo obožujem te! Ah, Lucija, ljubljena, če bi tebe ne imel!"

"Ali pa me boš tudi vedno ljubil?"

"Vedno!"

"Tako zelo?"

"Še bolj!"

"Ah, vendar ..."

Lucija nasloni svojo glavico na soprovo ramo in ostane tako tiho zamaknjena več minut. Le njegova ljubezen ji je še ostala; naj se vsaj nje navzije.

Gilbert ji je postal vse, absolutno vse.

Zanj se oblači, češe, parfumira, ker ve, da je srečen, kadar se ozirajo ljudje za njima na sprehodu, v gledališču, na plesu. Ve, kaj ga veseli, kaj mu prija, kaj rad je, pije. Pripravljala mu najboljše in najraznovrstnejša jedila.

Zvečer ga nestrno pričakuje. Opirajo mu vrata, še preden prispe dvigalo do njihovega stanovanja. Celo nagaja mu, kar ga spravlja v najboljšo razpoloženje.

Neko soboto zjutraj je našla v Gilbertovem avtu, v katerem je izmenjala cvetje, bonbonček. Tedaj ga je vprašala:

"Zdi se mi, da ljubiš sladkarije?"

"Jaz? Prav nič!"

"Pa mi povej, odkod se je tole znašlo v tvojem avtu?"

Pokaže mu belordeči corpus delicti...

"Dejal bi, da je posladkorjen lešnik?"

"Pravi lešnik!"

"Toda ne izmikaj se vprašanju: odkod ta lešnik?"

"Častna beseda," vzkligne Gilbert, "da ti tega ne morem povedati!"

"Torej je stvar še zagonetnejša."

Gilbert buši v smeh in ogleduje zdaj sladkorček, zdaj ženo:

"Stavim, mala zvitorepka, da si ga ti sama položila v avto?"

"Ne, jaz že ne!"

"No je pa šofer prevažal v mojem avtu svojo izvoljenko!"

"Mnogo si dovoljuje tvoj šofer. Mrzi mi!"

Cela zgodba se seveda konča s poljubi:

"Ah, Lucija, če bi vedela, kako te ljubim! Tolikanj, da bi te pojedel. Ampak,

glej, če bi te pojedel, bi mi od moje Lucije ničesar več ne ostalo!"

"Ali bi jo mnogo pogrešal?"

Gilbert vzdigne roke proti nebu in pravi z resnim glasom:

"Če bi te pogrešal? Ali, dragica, saj bi ne mogel več niti živeti. Ti si mi zrak, ki ga vdihavam. Ti si meni to, kar je ptiču perut, kar je cvetki sonce! Živim le za te, s teboj! Povsod drugod se dolgočasim, zeham. Mislim le, kako bi se hitro vrnil k tebi in pri tebi ostal, kar najdalje mogoče. Da, tu poleg tebe, v tem gnezdecu, ki je najino drago, milo zavetje. Ah, Lucija, vse mi smeš dati, kajti v meni ni žilice, ki bi ne bila zate! ..."

Tam v svoji tihi sobici poslušala Lucija možev ljubezenski spev. S sklenjenimi rokami — kot nekoč ...

Da, kot nekoč ...

Toda v njenem srecu se je tolikanj spreminilo.

21. POGlavJE.

Draga Lucija! Ali se še spominjaš Geraldine, svoje poročne družice?

Ze več mesecev mi nisi dala od sebe znaka življenja. Ali boš še spoznala mojo pisavo? Niti za rože, ki sem ti jih poslala, ko si se vrnila s poročnega potovanja, se mi nisi zahvalila!

Vendar se ne jezim zaradi tega. Sonce je vzšlo. Zvezde izginjajo!

Vendar menim, da nisem še popolnoma izginila, dasi sem že čisto majhna, uboga zvezdica. Postavila sem se na prežo za oblake in od daleč, prav od daleč, te spremljam.

Da, vedi, da sem v svoji otroški naivnosti pričakovala od tebe pisemce, senzacionalno pisemce, kakršno si mi pisala, ko si mi naznanila poroko, pisemce, ki bi mi čisto zaupalo velike stvari.

Na skrivaj sem že pričakovala, da bom botra tvojega deteta, ki bi bilo, kot je dejal gospod župnik v svojem poročnem nagovoru, "čuvar vajinega ognjišča, nadaljevanje rodu."

Ničesar!

Zdaj sem torej "propala" botra.

Zares, Lucija, ni bilo potrebno, da si se pustila tako vjeti v mreže ljubezni, da ti je ni ostalo prav ničesar za tvojo zvesto prijateljico!

Oblastiželjan je tvoj gospod.

Toda vsega bi vendar ne smela dopustiti, kar bi se mu zljubilo! Tedaj bi ne bil več gospod, ampak že pravcati tiran, kateremu bi se morala upreti.

Dalje, zakaj ne prihajaš več v cerkev? Tvojo odsotnost pri prodaji za uboge so tovarišice močno opazile in morala sem te braniti pred njihovimi očitki. Razume se, da toliko ne zmoreš več kot nekoč. Vendar je nekoliko razlike med "nekoliko" in "prav nič".

Prepričala se boš, da še mislim nate. Čitala sem v neki knjigi lepo pesem od Andreje Delastreove in sem jo zate prepisala na ta pergamen, v obliki poročne knjige, ki sem ti jo darovala, da ga boš lahko prilepila vanjo.

(Dalje prih.)

ANEKDOTA

Gustl Waldau in Viktor Schwannecke sta gostovala nekoč v neki veseligrki v Würzburgu. Izgovorila sta si dober honorar, vzela sta si tudi pošten predujem in ni čudno, da sta stopila na oder prav tako pošteno "v rožicah". Niti enega stavka nista spravila iz sebe tako, kakor je bil zapisan v knjigi. Ekstemporalna sta na vse načine in občinstvo se je silno zabavalo. V drugem dejanju se je Schwanne-

cke obrnil k tovarišu in ga vprašal: "Povej, bratec, v kakšni igri igrava prav za prav nočoj!"

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

Listen to

PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST

Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M.

STATION WHIP

1480 kilocycles

(First Station on Your Dial)

Featuring a program of Yugoslav Folk Music

NEPREKLIČNO DO 31. JULIJA

velja določilo, da dobe oni naročniki, ki plačajo letoletno naročnino za "Am. Slovenec" brezplačno

"Priročni Atlas v novi izdaji"

Z dnem 1. AVGUSTOM 1941. ta nagrada jenja. To naj vzamejo vsi naročniki na znanje, da ne bo potem kakih izgovorov, češ, nisem vedel, pa tako, pa tako. Kdor plača letoletno naročnino na list DO 31. JULIJA 1941, bo dobil obljubljeni PRIROČNI ATLAS brezplačno. Od 31. julija naprej ta nagrada jenja.

UPRAVA AM. SLOVENCA.

Priročni ATLAS v novi izdaji

Zdaj, ko divja po raznih delih sveta vojaka vsakega čitatelja zanima, kje so ti kraji, kje so njih meje, itd. Vse to dobiti v zelo zanimivem ATLASU v novi izdaji, ki je izšel 7 dni. Ta Atlas pošljemo naročnikom za zelo nizko ceno, ali pa ga lahko dobiti popolnoma BREZPLAČNO tekom prihodnjih 60 dni. Prečitajte pazno spodnji oglas.

Atlas ima velikost 9 1/2 x 12. Vsebuje sledeče zanimivosti: S platnicami vsebuje 52 velikih strani; 37 barvanih zemljevidov tujih držav in posebno stran na kateri je 56 zastav raznih držav in narodov.

45 slik iz vseh raznih krajev sveta, ki kažejo razna mesta, pokrajine in ljudi raznih krajev. Najnovejši zemljevid kaže ves svet in tudi: Kako sta Rusija in Nemčija razdelila Poljsko; italijansko osvojitve Albanije; priključitev Čehoslovaške k Nemčiji; novo finsko-rusko mejo; okupacijo Besarabije po Rusih; odstop Dobruže Bulgarom in odstop ozemlja Madžarom od strani Rumunije. Zanimiva je statistična tabela zadnjega ljudskega štetja in zraven tabela še iz leta 1930, tako da vsak lahko vidi razliko v številu prebivalstva med letom 1930 in 1940 po ameriških mestih, ki imajo 11,000 ali več prebivalcev. Ima tudi tabelo vseh glavnih mest vseh držav po svetu, z označbo prebivalstva in z označbo zemeljske površine za vsako pokrajino ali deželo. Zemeljski in solnčni sistem; planeti, razdalja med njimi; njih obseg, itd. Označba razdalj med kontinenti, njih zemeljska površina, površina morja in voda, itd. Svetovni oceani in morja. Jezera in notranja morja. Največje reke in kanali na svetu. Glavni otoki in otočja na svetu, njih obseg, itd. Glavne gore na svetu z označbo višine in še druge zanimivosti.

Ta zemljevid stane SAMO 35 CENTOV

Za naročilo zemljevida lahko pošljete denar v gotovini ali v znakah po 3c ali 2c ali pa v Money Orderu.

Izrednost tega zemljevida je,

da se sam izpopolnjuje in popravlja. Kupon, ki je zraven v Atlasu je treba izpolniti in poslati izdajatelju zemljevida, kakor na njem označeno in to vam daje pravico, da dobiti pozneje dodatne zemljevide, na katerih bodo pozneje označene nove meje med vojskujočimi se državami, kakor že bodo določene in premenjene po sedanji vojni.

Naročila za ta Atlas sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

VAŽNO — POZOR! "Amerikanski Slovenec" pa daje svojim naročnikom posebno ugodnost za dobo dveh mesecev od 1. JUNIJA DO 31. JULIJA 1941 in sicer, da vsak naročnik "Am. Slovenca", ki bo v tej 'obi, kakor označeno, obnovil, ali pa se na novo naročil na list "Amerikanski Slovenec" in plačal letoletno naročnino, mu bo Uprava lista poslala popolnoma brezplačno gori oglaševani Atlas ali zemljevid. Do tega bodo upravičeni samo tisti, ki bodo plačali letoletno naročnino. Polletne naročnine ne pridejo v upoštevanje. Poslužite se vsake prilike, da bote deležni brezplačno te lepe nagrade!

J. M. Trunk:

Hitler je apeliral na "krišanski" svet, naj se združi z njim v borbi zoper komunizem, ki je utelesnjen v Stalinu. Apela nisem videl, vidi pa vesti o apelu. Well, borba zoper komunizem kot zoper materialistično naziranje o svetu in življenju, je na mestu, ampak poziv na to borbo od strani nazijev je vrlo čudna roba, ker nazijem ima prav isto materialistično naziranje in pojmovanje. To bi bilo po znanem izrazu, da bi kdo Beelzebuba s hudičem izganjal. Komunizem je Hitleru le bavhavan gre mu za komunistično naziranje, pač pa mu gre za vojni material v Rusiji in za razširjenje nazijske in nemške politične moči. Ni dvoma, da apel dobi nekaj privržencev in pomagalcev. Pravijo, da mu bodo katoliki kar slepo sledili. Nemški katoliki pač, ker mu sledijo iz političnih vidikov, morda še drugi iz golega ideološkega vidika, slovaški katoliki pač morajo slediti, hrvaški tudi, in mažarski katoliki bodo sledili, ker upajo tako pomožiti svojo mažarsko politično silo.

Pri odporni sili Rusije bi šlo za to, kolikor jim je za komunizem, ali kolikor za Rusijo. Morda prevladuje pri njih res le komunizem, pri drugih bolj ruska domovina, dasi bo zadnja ideja bolj slaba. O kakih slovaških ideji pri danih razmerah ni govora.

Arthur Koestler je spisal knjigo "Darkness at Noon." Tu se ozira na ideologijo komunizma in komunističnih voditeljev, pred vsem Stalinu. Ni dvoma, da je mnogim komunistom ideja komunizma prava religija, in so pripravljeni za idejo doprinašati pristno mučeniške žrtve. Vsaj pri takih komunistih bo šla odpora sila do skrajnosti, in utegne postati za Hitlera ta sila še trd oreh, ako se po hitrih militarnih uspehih ne zgrudi prav hipoma, kar ni ravno izključeno.

Domovinska ideja se lahko okrepi pri pristnih Rusih, ampak odprna sila tudi pri domovinski ideji je odvisna od sedanja vlade, ker bi izginila podlaga, ako se zgrudi komunistična vlada. Pod težo orožja se ne more uspešno izvršiti kakšna izprememba, ker take izpremembe morajo imeti dosti časa, vojna pa sili.

Stališče katoličanov je prekerno, ker morajo biti zoper materialistični komunizem, pa enako ne morejo biti za isti materialistični nazijem. Kakšna izjava od katoliške strani ni merodajna, daje le povod enako materialističnim kričačem, ako tem ni pogodu radi političnega naziranja, da bi moral biti vsak na strani tistega, ki se bori zoper Hitlera, toraj na strani Stalina, in če je ta Stalin pravi reprezentant ateističnega komunizma.

Propaganda razširi posameznosti potom radija mecmilijone. Kako se dvigajo prsa ob junastvih! Ali je res tako, je seve drugo vprašanje, ker v vojni ni le dosti praznega bahanja, še več je tudi zavestnih laži. Povprečna pamet pa ne vprašuje o resničnosti, vzame poročilo, kako se poda, in propaganda je dosegla svoj namen, dasi bi človek lahko s coklo ošlatel, da je vse debelo zlagano, ako se n. pr. poroča, da par mandelcev postreli na tisoče in tisoče nasprotnikov, kakor bi kdo muhe pobijal.

Zdaj prav slično. Naziji poročajo, kako so zavzeli rusko trdnjavo nekje zopet tam v Galiciji. Kakor bi s prsti počil. Rusi so pozabili še usta zapreti, čakali le, da jih do zadnjega postrelijo. Morda poročajo tudi Rusi o enakih junastvih, in propaganda doseže svoj namen. Za to gre, ne za resnico.

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

PREJELI SMO V RAZPRODAJO

TER NOVE FILME, V KATERIH VIDITE Norveško, Švedsko in druge razne slikovite kraje.

Tru-Vue gledalo stane80c
Filmi vsak po35c

Knjigarna "AMER. SLOVENEČ"
1849 W. Cermak Road, CHICAGO, ILL.

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

TA NOVI SLOVAR
ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:
Trdovezan v platno.....\$1.50
Broširan mehko\$1.25

SVOJI K SVOJIM!

Slovenci, slovenska družina in slovenska podjetja, naročite svoje tiskovine vedno le v slovenski tiskarni. — Naša tiskarna izdeluje vse tiskovine za posameznike, družina in druge, LČNO in POCENL.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEČ
1849 West Cermak Road, Tel. Canal 5544 Chicago, Illinois